For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

...ICAN IN SPIRIT ... IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 155 — CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, AUGUST 13, 1970 — ŠTEV. LXVIII — VOL. LXVIII

Antonia Pavlic 8-8-1
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

Ulbricht piše pisma

Vodnik Nemške demokratske republike se je v osebnih pismih obrnil na vodnike zahodnih držav s prošnjo za priznanje suverenosti.

BERLIN, Nem. — Uradno glasilo Nemške demokratične republike, kot se Vzhodna Nemčija uradno imenuje, "Neues Deutschland" je objavila, da je predsednik republike W. Ulbricht pisal osebna pisma vrsti državnih pogavarjev zahodnega sveta, med drugim predsedniku G. Pompidouju v Pariz ter kraljem Danske, Norveške in Švedske, v katerih se zavzema za pridobitev priznanja suverenosti Nemški demokratični republiki.

Ulbricht se pri tem sklicuje na to, da je njegova država na 10. mestu na vsem svetu med industrijskimi državami. Poteje se za sprejem v Združene narode, kamor naj bi bila sicer sprejeta tudi Nemška zvezna republika (Zahodna Nemčija).

Ulbrichtova pisma so bila preko češkoslovaških in poljskih vlad izročena predstavnikom navedenih zahodnih držav. Poleg že omenjenih naj bi bila pisma poslana tudi kraljici Julijani v Haagu, predsedniku Italije in Avstrije ter vladi Kanade.

Trdijo, da bi Ulbricht rad okrepil položaj svoje republike, ki jo na Zahodu še vedno smatrajo za sovjetskega satelita in ne za suvereno državo, povečal ugled, predno bo prišlo do novega srečanja Brandta in Stopha in do novih razgovorov o ureditvi odnosov med obema nemškima republikama. Zahodnonemški kancler W. Brandt ni pripravljen Vzhodni Nemčiji dati popolnega diplomatskega priznanja, ker jo ne smatra za popolnoma tujo državo, ampak le za eno izmed dveh nemških držav.

Brandt informiral opozicijo

BONN, Nem. — Kancler W. Brandt je skupaj z zunanjim ministrom Scheelom prebil nekaj ur pred odhodom v Moskvo na sestanku z voditelji krščansko-demokratske opozicije, da jih podrobno pouči, kako so potekala pogajanja v Moskvi. Po sestanku je opozicija izjavila, da misli, da je treba podpis pogodbe odložiti, dokler sedanjega besedila znova ne predebatira nemški parlament.

Brandt na ta predlog ni pristal. Najbrže se je skliceval na svoje stališče, da pogodbe ne bo dal v končno odobritev, dokler ne vidi, kako bodo Sovjeti olajšali prebivalcem Zahodnega Berlina zveze z njegovo okolico in ostalo Nemčijo.

Kiesinger in njegov podnačelnik Barzel sta priznala, da v njihovi stranki ne gledajo vsi politiki enako na vrednost sedanje pogodbe in da jo bo treba znova javno ponovno pretresti. Vsekakor ni odpor opozicije proti pogodbi več tako silovit, kot je bil še pred nekaj tedni.

Vremenski prerok pravi:

Delno oblačno, z možnostjo neviht. Najvišja temperatura čez dan 80-85, ponoči okoli 60.

Novi grobovi

Matilda Kastelic

V torek je umrla v Beach Haven negovališču po dolgi bolezni Matilda Kastelic s 383 E. 152 St., vdova po l. 1967 umrlem možu Johnu, mati Mrs. Tillie Chamberlain in Mrs. Eleanor Weimer, 4-krat stara mati, pramati. Pokojna je bila rojena v vasi Sela pri Hinjah na Dolenjskem, od koder je prišla v ZDA pred 63 leti. Bila je članica Oltarnega društva pri Sv. Jeromu in SNPJ št. 37. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, ob 8.45, v cerkev sv. Jeroma ob 9.30, nato na Kalvarijo.

—o—

Italija ne bo razvrednotila lire

RIM, It. — To je bila edina zanimiva izjava, ki jo je dal novi ministrski predsednik Colombo pred rimskim parlamentom. Njegov govor je bil kratek in v glavnem posvečen gospodarskemu stanju v deželi.

Vlada bo zahtevala danes zaupnico in jo seveda tudi dobila. Parlament hoče iti namreč jutri na tradicionalne letne počitnice, ki bodo trajale do srede septembra. Teh si pa ne da vzeti. Nova vlada ni v javnosti sprožila nobenih živahnejših komentarjev.

—o—

Papež obsodil ugrabitve

CASTEL GANDOLFO, It. — Papež Pavel VI. je v svojem nagovoru tu preteklo nedeljo obsodil ugrabljanje diplomatov in drugih tujcev v raznih državah, ker da ti nimajo nobenega posla z domačimi političnimi razmerami.

Ugrabitve so izsiljevanje, neznosno in divje, ki ne spada v civilizirane države. Ogrožajo življenje tujcev, ki nimajo z domačimi razmerami in spori med raznimi skupinami nobene zveze.

Sv. oče je dejal, da moli za ugrabitelje, da bi opustili svoja nasilna dela zaradi samih sebe in zaradi časti svoje dežele.

Kaj je gnalo Ruse k podpisu pakta z Nemci

V privatnih razgovorih so Rusi Nemcem tekom pogajanj v Moskvi pretekli teden priznali nujno potrebo po zahodnem tehničnem znanju.

BONN, Z. Nem. — V odprtem razgovoru s člani nemške delegacije v Moskvi pretekli teden so sovjetski predstavniki odkrito povedali, da jih je gnala v sklenitev sporazuma z Zahodno Nemčijo nujna potreba po pridobitvi nemškega tehničnega znanja in zadnjih znanstvenih dognanj. Trdili so, da jim je to nujno, če nočejo dovoliti, da bo Sovjetska zveza v tem pogledu še bolj zaostala za Združenimi državami Amerike.

Člani zahodnonemške delegacije so bili iznenadeni nad odkritostjo Rusov. Ti niso prav nič tajili, da je tehnični razvoj na industrijskem področju v Sovjetski zvezi v odnosu do Združenih držav nazadoval in da še dalje nazaduje kljub ruskim uspehom v vesolju.

Nemci pričakujejo, da se bodo Rusi že v prvih znanstvenih in tehničnih razgovorih z njimi posebno zanimali za miniaturno elektroniko in orodje, v katerih so v odnosu z zahodnim svetom, posebno z Ameriko, močno zaostali. V Bonnu se zavedajo, da je nemara glavni cilj Sovjetske zveze privezati tehnično in znanstveno visoko stoječo Zahodno Nemčijo nase in jo postopno bolj in bolj odtrgavati od zahodnih držav v Skupnem trgu z Veliko Britanijo vred.

—o—

Veliko več žensk je prišlo

NEW YORK, N.Y. — Leta 1946 so prišle pri vseljevanju v ZDA 3 ženske na 1 moškega. Vzrok temu je bil v velikem vseljevanju takozvanih "vojnih nevest", ki so sledile svojim možem ob koncu vojne domov v ZDA.

London svari Belfast, da bo sam prevzel vlado

BELFAST, S. Ir. — Položaj v Severni Irski je postal za vlado Chichester-Clarka skoraj nevzdržen. Na eni strani se trudi, da bi umirila razburjene katolike, ki zahtevajo enake politične in gospodarske pravice, po drugi pa protestante, ki hočejo, da vlada nastopi odločno proti "katoliškim upornikom".

Volivci v njegovem lastnem volivnem okraju so skoraj enako razdeljeni med seboj: eni predsednika vlade podpirajo, drugi ga napadajo. Ko je imel v ponedeljek med njimi shod, mu je sicer večina navzočih izrazila zaupnico, toda iz dvorane je mogel le ob policijski zaščiti.

Desničarji, med katerimi imajo večino zagrizeni protestanti, zahtevajo odstop sedanje vlade in ni izključeno, da jo bodo izsilili, ker ima njihova skupina v Unionistični vladni stranki večino. V Londonu prav nič ne skrivajo, da utegnejo v takem slučaju začasno samoupravo za Sev. Irsko ukiniti in izvesti potrebne reforme, ki bodo pomirile katoličane.

—o—

V Franciji zaposlenih na kmetijah le še 15%

PARIZ, Fr. — Ob koncu druge svetovne vojne je bilo v Franciji še vedno okoli 30% celotne delovne sile zaposlene v kmetijstvu. Sedaj jih je le še okoli 15%, pa še to število naglo pada. Podatki trdijo, da zapusti letno okoli 67,000 malih kmetov svojo zemljo in gre iskat zaposlitev v industrijo. Če se položaj ne bo bistveno spremenil, napovedujejo, da bodo male kmetije v Franciji tekom prihodnjih 15 let skoro izginile.

Težak je tudi položaj malih trgovin. Lani jih je moralo okoli 13,000 zapreti vrata. V zadnjih 5 letih je bilo v Franciji odprtih 700 "supermarketov" in prodajnih središč. De Gaullu se "amerikanizacije" Francije ni posrečilo ustaviti!

V STRATEŠKEM OROŽJU SO ZDA ŠE NEKAJ PRED ZSSR

Razgovori o omejitvi jedrskega strateškega orožja - SALT na Dunaju bodo jutri končani. Nadaljevali jih bodo jeseni v Helsinkih na Finskem.

WASHINGTON, D.C. — V petek bodo predvidoma sedanji razgovori o omejitvi strateškega orožja — SALT na Dunaju prekinjeni in nadaljevani kasneje v jeseni v finskem glavnem mestu Helsinki. Pričakujejo, da bosta obe strani ob zaključku sedanjega razdobja razgovorov na Dunaju izjavili, da sta načelno za omejitev strateškega oboroževanja, da pa bo treba rešiti še vse podrobnosti, predno bo sporazum mogoč.

Po podatkih U.S. News & World Report od tega tedna je odnos strateškega orožja med ZDA in ZSSR nekako takle:

Medcelinskih raket imajo ZDA 1,054, ZSSR pa 1,250, med njimi okoli 300 orjaških SS-9, ki so sposobne ponesti eno jedrsko bombo s 30 megatoni uničevalne sile ali pa tri s po 10 megatoni. ZDA takih medcelinskih raket nimajo. Sovjeti jih grade dalje in utegnejo z njimi spraviti v resno nevarnost uničenja z enim udarom velike večine ameriških medcelinskih raket v njih silosih. Zato se vojaški vodniki ZDA tako ženo za gradnjo obrambnega sistema proti medcelinskim raketam, četudi ta še ni dognan in dokazano učinkovit.

Združene države imajo 656 *medcelinskih raket v atomskih podmornicah*, Sovjetska zveza nekaj preko 200. Sovjetska zveza se trudi, da bi ZDA tudi na tem področju ujela in prehitela. To bi mogla doseči že v treh do štirih letih, če ZDA ne pohite in če ne pride preje do omejitve strateškega oboroževanja med ZDA in ZSSR.

V *strateških bombnikih* vodijo ZDA trenutno s 500 letali proti 150 letali Sovjetske zveze. Ameriška strateška letala B-52 polagoma zastarevajo, gradnja novih pa je šele v načrtih.

Na splošno v strateškem jedrskem orožju še vedno vodijo za nekaj malega ZDA, toda Sovjetska zveza jih je že prehitela v številu medcelinskih raket in jih skuša ujeti tudi v pogledu raket v atomskih podmornicah. Tu so ZDA napravila v zadnjih tednih velik korak naprej, ko so uspešno preskusile novo raketo Pozejdon, ki bo lahko nosila po 10 jedrskih bomb proti različnim ciljem na določenem prostoru do 6,200 milj daleč. Kljub temu bodo morale ZDA skoro preceniti celoten položaj strateškega orožja v odnosu s Sovjetsko zvezo, če ne pride v dogledno kratkem času do zamrznitve tega orozja na temelju sporazuma.

—o—

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Senat je včeraj zavrnil z 52:47 glasovom dopolnilo Cooper-Hart o črtanju 322 milijonov dolarjev za gradnjo dveh novih ABM oporišč. Zavrnitev predloga je važna zmaga predsednika Nixona, ki se z vsemi silami zavzema za razširitev obrambe pred sovražnimi medcelinskimi raketami. V kolikor bo Nixonovo stališče zmagalo — kar sedaj kaže, da bo — bodo poleg lani odobrenih dveh oporišč ABM začeli graditi še dve novi.

MOSKVA, ZSSR. — Včeraj sta v Katarinini dvorani v Kremlju podpisala novo nenapadalno pogodbo med ZSSR in Zahodno Nemčijo predsednik vlade ZSSR A. Kosygin in zahodnonemški kancler W. Brandt. Pogodbo sta podpisala tudi oba zunanja ministra A. Gromiko in W. Scheel. Pri podpisovanju je bil navzoč ves Prezidij Centralnega komiteta Komunistične partije ZSSR z Brežnjevim na čelu. Ta je po podpisu pogodbe dejal Brandtu, da je "podpisal pogodbo velike važnosti". TASS jo imenuje mejnik v povojni zgodovini Evrope.

SAIGON, J. Viet. — Severni Vietnamci so napadli južnovietnamsko četo kakih 1000 yardov od topovske postojanke O'Reilly, pa so bili odbiti. Samo topovsko oporišče O'Reilly napada kaka dva tisoč rdečih od pretekle nedelje. Pri obrambi pomaga južnovietnamskemu bataljonu ameriško letalstvo, ki stalno bije po rdečih zbranih okoli oporišča. Rdeči doslej na oporišče še niso izvedli nobenega splošnega napada, kot so ga pretekli mesec na oporišče Ripcord 5 milj dalje proti jugu.

PHNOM, PENH, Kamb.—Vojaško poročilo pravi, da so vladne čete pregnale rdeče, ki so se pripravljali na napad na njihove položaje pri Dank Kor, komaj 5 milj od Phnom Penha. V zadnjih 5 dneh je bil to že tretji spopad z rdečimi v bližnji okolici glavnega mesta. Vlada trdi, da je zbranih v širši okolici Phnom Penha blizu eno divizijo rdečih in da vse kaže, da prihajajo tja še nove rdeče sile.

Iz Clevelanda in okolice

V bolnišnici—

Mrs. Rose Sindelar, Bedford, Ohio, je v Cleveland Clinic bolnišnici, soba št. 305. Obiski so dovoljeni.

Seja—

Nocoj ob 7.30 ima Društvo sv. Cecilije št. 37 ADZ svojo redno sejo v šoli sv. Vida.

Maše za Vnebovzetje—

V soboto je praznik Marijinega Vnebovzetja—Veliki Smaren. Pri sv. Vidu bodo maše za ta dan ob 6., 7., 8.30, 9.30, 12., 6 zv. in 7.15. Za soboto velja lahko kot sv. maša tudi ta v petek zvečer ob 7.15, sobotna ob 7.15 pa velja lahko za nedeljo, a le za tiste, ki so za sobotni praznik bili že pri kaki drugi sv. maši. Spovedovali bodo v petek ob 3.30 pop. in ob 7.30 zv., v soboto pa ob 4.30.

Delegatom KSKJ—

Tisti delegati za konvencijo KSKJ v Milwaukeeju, ki so namenjeni tja z avtobusom, naj bodo v soboto. 15. avgusta pred 6. zjutraj pred Slov. domom na Holmes Avenue, ker ob 6. bo bus odpeljal. One pred Slov. nar. domom na St. Clair Avenue bo pobral bus do 6.15.

Tajnica bo odsotna—

Ker bo tajnica Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ od 15. do 2. avgusta odsotna, naj se članstvo obrača v društvenih zadevah na Franca Somrak, tel. 481-8949.

Zadušnica—

V soboto ob 10. dopoldne bo v cerkvi Marije Vnebovzete v Mentorju, O., sv. maša za pok. Mary Krall ob 11. obletnici smrti.

Sestanek—

Krajevni odbor DSPB Tabor vabi vse člane na članski sestanek v soboto, 15. avg., ob pol osmih zvečer v Slov. dom na Holmes Avenue. Na sestanku bodo izvoljeni delegati za občni zbor Zveze DSPB Tabor in predvajani filmi s proslave 25-letnice vetrinjske tragedije.

SAIGON, J. Viet. — Ameriške oborožene sile so imele pretekli teden v bojih v Južnem Vietnamu 85 mrtvih, četudi so boji sorazmerno omejeni. Rdeči skušajo, kot trdi vojaško poročilo, z nasilji in naglimi napadi motiti "pomirjevanje" podeželja zlasti v srednjem delu Južnega Vietnama. Z večjimi vojaškimi nastopi rdečih računajo v bližnji prihodnosti v glavnem le v severnem delu Južnega Vietnama ker so močne rdeče sile zbrane tik nad Demilitarizirano cono in v sosednjem Laosu.

MONTEVIDEO, Urug. — Vojaštvo in policija še vedno vstrajno preiskujeta ulico za ulico, da bi našla ugraljenega brazilskega konzula in ameriškega poljedelskega strokovnjaka, četudi so ugrabitelji Tupamaros zagrozili, da bodo ugrabljena umorili, če bi morala biti odkrita.

BELFAST, S. Ir. — Policiji in vojaštvu se je posrečilo včeraj preprečiti večje izgrede v Londonderryju med katoličani in protestanti, ki so imeli zopet eno svojih "zgodovinskih" slavij.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Nixon je včeraj podpisal poštni zakon, ki spreminja poštvo v samostojno zvezno korporacijo.

Dolar kot mednarodna valuta

CLEVELAND, O. — Ko je predsednik F. D. Roosevelt ukinil za dolar svobodno povezanost na zlato, ni nihče med njegovimi strokovnjaki mogel do dna presoditi, kakšne posledice bo to imelo za mednarodne gospodarske odnose. Niso pod tem mišljene le dolarske cene doma in na tujem, ampak tudi dolar kot računska enota za mednarodne investicijske kalkulacije. Ker si svet ni znal pomagati, je kalkuliral po stari navadi naprej; da pa to ne bo zmeraj držalo, je večkrat opazil šele tedaj, ko so se kalkulacije pokazale za napačne. Zato je finančni svet začel previdno ocenjevati kalkulativno vrednost dolarja in jo posebej ugotavljati za vsak posamezen slučaj. To je dovedlo do ideje, da je najbolje izvažati ameriške stroje, jih investirati v industrije na tujem, potem pa izkupiček deliti na investicijske in obratne stroške. Tako bi dobili praktično dva tečaja za dolar. Dolar bi imel drugo vrednost kot industrijsko investicijsko sredstvo in drugo vrednost kot industrijsko operativno sredstvo. Ker je bilo računanje težko, pa pri tem še vedno tvegano, se ga je le malokdo lotil. Vrnili smo se na stari način borznega dolarskega tečaja, ki je bil vsaj številčno jasen, četudi ne popolnoma točen.

Vse to nam prihaja na misel, ko hoče ameriška gospodarska politika zopet tvegati vrednost dolarja po operativni vrednosti: to se pravi, tujina naj dobi naše stroje, recimo, na posodo, kot odškodnino pa bi morala plačevati ne samo obrestovanje in amortizacijo dolarjeve investicijske vrednosti, merjene po naših ameriških pojmih, ampak tudi del dobička iz podjetja ki odpade na stroje.

Na to kombinacijo so prišli naši industrijci zato, ker jim ne diši, da bi tujina kupovala naše stroje, delala z njimi blago, ki bi ga prodajala pri nas in tako delala konkurenco naši domači industrijski proizvodnji. To idejo je že načelno sprejel znani Millsov odbor v predstavniškem domu, sedaj glavni političen faktor v naši gospodarski zunanji politiki. Ker večina naše javnosti misli, da bi taka politika vodila do splošne rabe sistema kontingentov, ki je že dosedaj veljal za šest večjih skupin naše industrijske, rudarske in poljedelske proizvodnje, se je takoj dvignila burja proti tej ideji. Skupine za in proti že nabirajo gradivo za strokovne debate. Stvar se ne bo hitro polegla.

Zagovorniki kontingentov in kvot že pripravljajo konkretne načrte, ki ne obetajo nič dobrega zagovornikom svobodne mednarodne trgovine. Kar lahko postane usodno: med zagovorniki kontingentov in kvot se nahajajo vidni pristaši republikanske stranke. To se vidi že po tem, da je Nixon načeloma proti, toda računa na razpoloženje med republikanskimi gospodarskimi krogi in omahuje.

V letošnjem letu so kandidatje še v posebni težavi. Za jesenski del zasedanja je ostalo na dnevnem redu veliko kongresnega dela, dosti veliko število zakonov, ki so strogo tehničnega značaja. Kdo naj udeležencem na shodih skuša na primer razložiti sistem ABM? Kdo naj jim nazorno razloži, zakaj je treba črtati iz nakazilnega zakona o narodni obrambi ravno ene zneske, ne pa drugih. To so problemi, ki zanimajo strogo poklicne politike, pa še te spravijo hitro v zadrego, ako jih kaj vprašajo iz tega področja.

Večina senatorjev in kongresnikov bi rada hitro izglasovala do volivnega dne vse take zakone, pa se voditelji kongresa bojijo, da to ne bi dobro vplivalo na razpoloženje volivcev. Seveda se senat in predstavniški dom ne bosta ravnala drug po drugem. Kdor si bo mogel odtrgati par dni počitka, tega ne bo zanemaril. V tak srečen položaj bo prišel predvidoma le predstavniški dom ne pa senat.

Sen. Mansfieod misli, da bo Kongres po volivnem dnevu moral obravnavati vsaj zakon o reformi predsedniških volitev in zakon o narodni obrambi. Pri tem je treba pomisliti, da tudi z glasovanjem v obeh domovih delo ne bo opravljeno. Skupne kongresne komisije bodo marale izgladiti razlike v izglasovanih besedilih, kar pa večkrat tudi ne gre hitro od rok.

Kapitol bo torej ostal razsvetljen prav do Novega leta. Slaba tolažba za njegove prebivalce!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Združene države:
$16.00 na leto; $8.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Kanado in dežele izven Združenih držav:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
$16.00 per year; $8.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Friday edition $5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83 No. 155 Thursday, Aug. 13, 1970

Ob novem nemško-ruskem sporazumu

Včeraj je kancler Zvezne republike Nemčije Willie Brandt podpisal v Moskvi s Sovjetsko zvezo sporazum, v katerem se obe državi odpovedujeta rabi sile v medsebojnih sporih, priznavata obstoječe stanje meja v Srednji in Vzhodni Evropi, prav posebno še poljsko-nemško mejo in mejo med Zvezno in Demokratsko nemško republiko, pa odpirata vrata tudi k tesnejšemu sodelovanju na gospodarskem in tehničnem polju.

Ob podpisu tega sporazuma se človek nehote spomni na prejšnje nemško-ruske pogodbe in dogovore ter na posledice, ki so jih prinesli za Evropo, pa tudi za ves svet. Ne bo napak, če se bežno ozremo na nje.

Moderna Rusija je začela odločnejše posegati v evropsko politiko s Katarino II. v drugi polovici 18. stoletja. Ta se je z nemškim cesarjem Jožefom II. dogovarjala o reševanju vzhodnega vprašanja, oziroma o delitvi Turčije, predvsem njenega evropskega dela, sodelovala pa je tudi pri delitvah Poljske. Prusija in Avstrija sta se povezali z Rusijo v boju proti Napoleonu in tega končno tudi ukrotili. Rusija je nato pomagala skrbeti za ohranitev starega reda v Srednji Evropi v okviru Svete alijanse, car Nikolaj I. je poslal svojo vojsko krotit Madžare, ko jim avstrijske čete same niso bile kos.

Ko je Bismarck prevzel vodstvo Prusije in nato novega Nemškega cesarstva pod Hohenzollerni, se je trudil za ohranitev dobrih odnosov z Rusijo. Vedno je poudarjal, da mora Nemčija zaradi svoje lastne koristi in bodočnosti gojiti prijateljske zveze z Rusijo. Novi cesar Viljem II. ni poslušal tega Bismarckovega nasveta in dopustil, da sta Anglija in Francija pritegnili Rusijo na svojo stran proti Nemčiji. To je postalo za Nemčijo usodno, izgubila je prvo svetovno vojno, z njo pa tudi dober del svojih vzhodnih pokrajin, ki si jih je nekdaj pridobila pri delitvah Poljske.

Vodniki Nemške republike po prvi svetovni vojni so se vrnili k Bismarckovi politiki in se kot prvi pomirili s Sovjetsko zvezo in sklenili z njo v Rapallu 1922 pogodbo o sodelovanju. Na temelju te pogodbe so se kasneje nemški častniki vežbali v južni Rusiji v tankovski vojni in drugi vojaški tehniki, kar mirovna pogodba v Versaillesu Nemcem dom ni dovoljevala. Tudi z nastopom Hitlerja to sodelovanje ni prestalo, pa naj je ta še tako kričal proti komunizmu.

Ko je bil svet na pragu nove vojne, ko je iskal možnosti, da bi zavrl nemška osvajanja, sta si Hitler in Stalin nenadno segla v roko in sklenila nenapadalni pakt. Komaj teden po njegovem podpisu se je začela nova, druga svetovna vojna. Hitlerjeve čete so udarile na Poljsko in zasedle njen glavni del, vzhodnega so zasedli Rusi, ko se jim po Nemcih stisnjeni Poljaki niso mogli več upirati.

V Moskvi hočejo čez vso to preteklost potegniti zastor, nič radi ne vidijo in slišijo, če jo kdo omenja, zavedajo se predobro, da ne more služiti utrjevanju dobrih odnosov med Moskvo in Varšavo, med Moskvo in Prago, med Moskvo in Budimpešto, pa tudi ne med Moskvo in Bukarešto. Ta je že ponovno javno zahtevala vrnitev Besarabije, ki si jo je Sovjetska zveza prilastila najprej ob začetku druge svetovne vojne, nato pa ponovno ob njenem koncu.

V Bonnu se tudi zavedajo grenkega priokusa, ki ga ima zahodni svet, kadar razmišlja o nemško-ruskih dogovorih v preteklosti. Vedo, da jim ta nič kaj prav ne zaupa, kadar se bratijo z Rusi, zato zadnje čase posebej poudarjajo, da hočejo ohraniti svoje trdne vezi z NATO, z ZDA, da govore prav za prav v imenu vsega Zahoda in se trudijo za njegovo skupno korist, ko iščejo boljših odnosov s Sovjetsko zvezo. K včeraj podpisani pogodbi so v posebnem dodatku poudarili, da ta ne ukinja nobenih pravic trem zahodnim silam v pogledu reševanja nemškega vprašanja in bodočnosti Zahodnega Berlina.

Vsa ta zagotovila ne bodo mogla pregnati negotovosti v Parizu in Londonu ter morda tudi v Washingtonu. Nihče ni prav prepričan, da naj nov nemško-ruski dogovor služi skupni koristi Zahoda in ne le posebnim nemškim načrtom.

Nova pogodba med Nemčijo in Sovjetsko zvezo pomeni novo razdobje tudi za celotno Srednjo Evropo. Pomenja priznanje obstoječega stanja, pomeni potrditev razdelitve Evrope v sovjetsko interesno področje in v zahodno, svobodno Evropo, približno po črti Trst-Stettin, kot so jo določili še v Teheranu in jo kasneje potrdili v Jalti. (Jugoslavija se je izvila iz sovjetskega vplivnega področja po nerodnosti same Moskve, po preveliki samozavesti Stalina, ki je bil prepričan, da mu bo treba "migniti le z mezincem", pa se bo znebil prav tako samozavestnega Tita, ko je ta začel kazati svojo "neodvisnost" in nepokorščino.)

Z novo pogodbo Moskva-Bonn je končana doba, ko so govorili o potiskanju sovjetskega vpliva nazaj na Cursonovo črto, na prave ruske meje, o osvoboditvi Srednje in Vzhodne Evrope, o osvoboditvi baltskih držav, o neodvisnosti Poljske, Češkoslovaške, Madžarske, Romunije in Bolgarije. Nova pogodba priznava obstoječe stanje, priznava obstoječe meje, tudi ono med Poljsko in Nemčijo na Odri in Nisi, Nemčija se v njej odpoveduje vsem ozemeljskim zahtevam napram Poljski, Češkoslovaški in seveda Sovjetski zvezi, ki si je prilastila večji del nekdanje Vzhodne Prusije.

Nova pogodba utegne prav s priznanjem obstoječih meja in z nemško odpovedjo vsem ozemeljskim zahtevam začeti rahljati vezi med Moskvo na eni strani ter med Varšavo in Prago na drugi strani. Jamstvo njunih zahodnih meja od strani Bonna zmanjšuje namreč potrebo naslanjanja na Moskvo in daje Varšavi in Pragi večjo svobodo v njuni zunanji politiki. Na dolgo roko utegne torej pogodba, ki potrjuje obstoječe stanje v Srednji Evropi, biti prav začetek njegovega rahljanja in podiranja.

BESEDA IZ NARODA

Uspešno deluje v Rimu

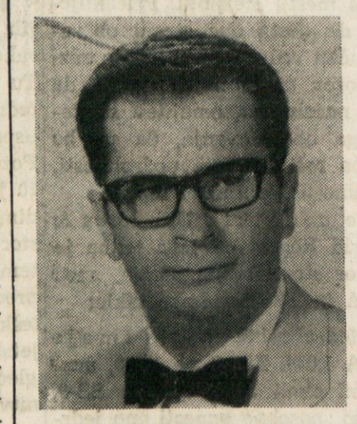

G. Vinko Levstik

RIM, It. — Naš rojak g. Vinko Levstik, ki se je ob koncu vojne po zmagi komunistične revolucije v Sloveniji umaknil iz svoje rodne Dolenjske v Italijo in se nato ustalil v Rimu, je nedavno dopolnil 45 let. Pred seboj ima torej po človeško računano še kar precejšnjo delovno dobo življenja, lahko bo dosegal še nove uspehe, kot je že prenekatere v preteklosti.

Organiziral je hotela Bled in Daniela, ju dvignil na ugledno raven postrežbe ter tudi gospodarsko lepo uspel. Veliko število slovenskih rojakov iz Amerike in Kanade se ustavi pri njem v njegovih hotelih na svojih potovanjih v Evropo, pa tudi prenekateri rojaki od drugod, kadar jih pot pripelje v Rim. G. Vinko Levstik se zanima tudi za slovensko narodno-politično in kulturno delovanje.

K 45-letnici podjetnemu rojaku g. Vinku Levstiku čestitamo in mu želimo za bodočnost obilo novih uspehov, zadovoljstva in zdravja!

R. S.

Izpod stolpa Sv. Križa

BRIDGEPORT, Conn. — Dva meseca sta potekla, kar sem se zadnjič oglasil. Vročina je pritiskala iz vseh kotov, ni se mi ljubilo ne delati, pa tudi pisati ne. Sedaj se je vreme nekoliko izboljšalo in tako sem sklenil, da zopet kaj napišem.

Veselih novic skoro nimam, le to naj omenim kot veselo, da smo dobili, ko je šel g. Hribšek v Slovenijo, slovenskega duhovnika. Preje, odkar nam je g. Hribšek ukinil peto slovensko mašo, smo imeli v nadomestilo vedno samo angleškega duhovnika, ki ni znal slovensko. Bulletin je tudi postal bolj dvojezičen. Upajmo, da to ne bo samo sedaj, ko je bil njegov brat č. g. Stanko Hribšek tukaj v gosteh, ampak, da bo tako ostalo tudi v naprej.

G. Stankotu Hribšku, župniku iz Stare Loke pri Ljubljani, pa želimo srečen povratek. Vemo, da se ni dobro počutil med nami, saj so ga spremembe, ki so nastale v zadnjih mesecih, precej p r e s e n e t i l e. Hvaležni smo mu za njegove lepe nauke in za res lepo brano slovensko mašo. Kaj takega že nismo imeli, odkar sta bila zadnjič med nami č. g. dr. Francis Blatnik in č. g. dr. Jerko Gržinčič.

Ko se je naš g. župnik nahajal v domovini, ga je nadomestoval č. g. Kotnik iz New Yorka. Je to zelo ljubezniv gospod, poleg tega pa zelo zaveden slovenski duhovnik. Seveda kot gost ni mogel ničesar preurediti, pa ga je verjetno naša bolest ob izgubi pete slovenske maše ganila. Za vso njegovo ljubeznivost in tolažbo se mu vsi Slovenci iz srca zahvaljujemo. Zelo smo bili veseli, ko nas je zopet posetil, ko sta se g. Hribšek in njegov brat nahajala v Kanadi.

Lanska škofova kampanja je mimo in že smo začeli z drugo. Skoro ne moremo verjeti, da nam bo škof nalagal breme sedaj, ko se selimo in nam bo vsak cent dobrodošel. Sicer pa izgleda zelo slabo za novo cerkev, kakor si jo zamišlja č. g. Hribšek.

Vse gre rakovo pot in res se ne bomo čudili, če bomo lepega dne zvedeli, da nove cerkve ne bo, ker je "premalo zanimanja za njo".

Naši pevci se pridno vadijo in kot sem slišal, imajo velike načrte. Prepričan sem, kamor bodo šli, jih bodo ljudje z veseljem sprejeli. Poslušalci tudi ne bodo razočarani, ker naši fantje znajo. To so ja lepo pokazali v New Yorku. Tako nadomeščajo izgubo v Bridgeportu in prav je tako! Njujorčani jih vabijo na piknik, pa upam, da bo tudi za nas tam dovolj prostora, saj v Bridgeportu pogrešamo slovensko družbo. Ker vem, da bi se jih rado več udeležilo te njujorške prireditve, zato bomo šli kar z avtobusom. Piknik bo ob jezeru v New Jerseyju in kdor želi iti z nami, se lahko oglasi kar pri meni, pri Franciju Usu ali pa pri g. Kurbusu. Piknik bo v soboto, 22. avgusta 1970.

Ob koncu bi se rad še enkrat zahvalil č. g. Stankotu Hribšku za note, ki jih je dal našim fantom, da se lahko na ta način naučijo zopet kaj novega. Škoda je, da ni mogel priti med nje, kot je to želel, da bi slišal njihove ubrane glasove.

Vsem Slovencem po širnem svetu slovenske pozdrave!

Anton Lagoja

Športni dan in piknik v Milwaukeeju

MILWAUKEE, Wis. — SKD Triglav pripravlja za nedeljo, 23. avgusta t. l., svoj redni športni dan združen s piknikom. Ob 11. uri dop. bo sv. maša z ljudskim petjem pri kapelici v parku. Takoj po maši bo kosilo. Kmalu po kosilu bo športni nastop. Velik dogodek za nas bo, ko bomo ob tej priliki imeli čast pozdraviti v svoji sredi naše prijatelje-športnike iz Clevelanda in Toronta ter najbližje naše sosede iz Chicaga. Clevelandsko ekipo bo vodil sam starosta STZ g. Janez Varšek, športnike iz Toronta pa g. Jernej Ambrožič.

Vsi gostje, ki se boste peljali od Chicaga po Hw. 94, pri mestu Racine zavijte na Hw. 20 West. Po nekako 20 miljah se pripeljete do mesta Water Fort, kjer zavijte na Hw. 36 (vzemite staro cesto) severno. Po 4 miljah se pripeljete v Town of Norway. Tam pazite na park na vaši desni, ki se imenuje Hegg Memorial Park. Nasproti tega je peščena cesta, ob kateri bo visela slovenska zastava. Po tej peščeni cesti je samo še slabe pol milje do našega Triglav parka. Če zgrešite, vprašajte tam ljudi. Vsi poznajo naš park. Že vnaprej vam kličemo: Dobrodošli!

Še nekaj drugih novic.

Pred nekaj tedni se je po 4 letih vojaške službe vrnil iz Vietnama mladi Janez Kunovar. Doma so ga z velikim veseljem sprejeli njegova mama Mici, očka Ivan in sestra Mojca. Tudi vsi prijatelji smo veseli Janezove srečne vrnitve med nas. Mladi študent Franci Coffelt se je pri igri z žogo hudo ponesrečil. Žoga ga je udarila naravnost v nos. Krvavenja na znotraj kar niso mogli ustaviti. Življenje mladega fanta je viselo na nitki. Pa mlada narava vse prenese. Dober zdravnik in molitev dobre mame in očeta so pripomogli, da je Franci spet čil in zdrav. Nadaljeval bo v jeseni šolo na seminariju.

Z obiska svojih staršev v domovini se je srečno vrnil naš dobri župnik Klavdij Okorn. Srečen je, da je videl še enkrat svoje drage starše. Prav tako se je vrnil z obiska po Evropi Ivan Jakoš s sinom Francijem. Srečala sta se z domačimi in mnogimi drugimi starimi prijatelji. Bila sta v Avstriji, Švici in Italiji. Franci je bil tudi v Sloveniji. Franci je letos končal college z odličnim uspehom. Zdaj gre k vojakom. Veliko sreče mu želimo.

Oni dan nas je obiskala gdč. Lojzka Verbic. Rada pride med nas, saj je pred leti učila naše otroke slovenski jezik. Vsi smo ji še vedno hvaležni za požrtvovalno delo. Bila je kot gost g. in ge. Jožeta Butinarja. Ta teden je pri nas na obisku tudi p. Tadej. Je gost g. in ge. Kiel. G. pater je velik prijatelj te družine. Kielovi so tudi zelo veseli, ko je prišla k njim na daljši obisk gdč. Anica Fabre iz Maribora. Vpisala se je tu na univerzo. Naj bi se dobro počutila med nami! V soboto, 8. avgusta, se bo poročila gdč. Helena Rifelj, hčerka z n a n e g a cerkvenega pevca Janeza in Zofi Rifelj. Veliko sreče ji želimo v zakonu!

Festival pri Sv. Janezu, ki se je vršil v soboto in nedeljo, 1. in 2. avgusta, je nepričakovano dobro uspel. Obisk je bil izredno velik. Sam župan mesta Greenfield se je tega festivala udeležil. Ljudje so zelo hvalili piščance, ki jih je pekel na ražnju g. Rebernišek. Slišal sem, da so vse prodali. Bilo je okrog 1,200 porcij. Tudi kranjske in italijanske pečenice so šle vse izpod rok. Igrali so domači muzikantje: Š t r u k e l j, Mejerle, Gras, Magajna in drugi. Od šeste do sedme ure pa Kosevsovi igralci, katere so naravnost iz festivala o d d a j a l i na radio WMIL.

Ob tej priliki so festival obiskale tudi sestre z Lemonta. Bilo jih je 15. Zelo so pohvalile vso organizacijo te velike prireditve. Za zaključek festivala je bil bengaličen ogenj. Posebno mladina rada kaj takega gleda. Bilo je res lepo in mogočno. Največjega pomena je taka prireditev pri fari, da se ljudje med seboj srečajo in pobliže seznanijo, kakor je g. župnik že prej sam poudarjal. Lepega uspeha smo vsi veseli. Če ljudje skupaj drže, vse zmorejo. H koncu samo še tole: V nedeljo, 23. avgusta, ste vsi Slovenci in prijatelji prav lepo vabljeni v naš Triglav park! Na svidenje!

F. R.

VESTI IZ SLOVENIJE

Elektrifikacija železnice

Prebivalci Štajerske se sprašujejo, kdaj bodo elektrificirali progo Zidani most—Maribor—Št. Ilj. Proračun so bili narejeni že pred tremi leti, toda od tedaj ni bilo dosti storjenega. Železnica je namenila financirati 40% stroškov, Ljubljanska banka naj bi dala 40%, ostalo pa naj bi prispevala republika.

Proga je v precej slabem stanju, saj je na odseku od Grobelnega do Maribora sedaj potovalna hitrost od 20 do 50 km na uro. Ob otvoritvi te proge pa je bila hitrost kar — 80 km. Železnica se je lotila dela in je z elektrifikacijo prišla do Rimskih Toplic. Banke so lani rezervirale svoj delež, a republiški sklad ni prispeval nič. Trenutno se izgovarjajo na srednjeročni plan.

Več perutnine

Perutninska proizvodnja postaja v Jugoslaviji čedalje pomembnejša. Leta 1962 je znašala 62,000 ton, lani pa se je povečala na 120,000 ton. Za to povečavo imajo največ zaslug velike perutninske farme kombinatov Pivka, Perutnina Ptuj ter Emona Ljubljana. Perutninski kombinat Pivka je začel s kooperacijo, sedaj vzreja piščance za ta kombinat 370 kooperativ, ki bodo poslali na trg pet milijonov piščancev.

Potres v Metliki

Precejšen strah je povzročil dokaj močan potres v Metliki 11. julija. Ljubljanski seizmografi so zabeležili razmeroma močan potres, ki je trajal 42 sekund z epicentrom kakih 90 km v jugovzhodni smeri. Potres so čutili na območju med Kolpo in Gorjanci, vendar škode k sreči ni povzročil.

"Metliška črnina je metliška"

Zagrebški "Vjesnik" se je spravil sedaj na metliško vino. Napisal je, da v Metliki sploh ni sledov za vinogradi, temveč da Metliško črnino dela kmetijska zadruga iz grozdja, ki ga kupuje v Ozlju. Ozljani bi lahko prodali svoj pridelek kleti v Vivodini, a ga rajši prodajo v slovensko Metliko. Klet iz Vivodine pa kupuje cenejše grozdje v Srbiji in v okolici Našic ter to vino prodaja kot pristno pokupsko specialiteto. Tako Vjesnik.

Predstavniki metliške Kmetijske zadruge, ki dela Metliško črnino, pa so seveda takoj reagirali na pisanje Vjesnika. Zadruga bo zahtevala od zagrebškega Vjesnika zadoščenje, ker ji tako pisanje povzroča veliko škodo. V pojasnilu je Kmetijska zadruga sporočila, da je l. 1960 kupila od Ozaljcev le neznatno količino grozdja — 2.5 vagona; ozaljski in metliški vinogradi se skoraj stikajo, ker obe občini mejita med seboj. Metliška zadruga proizvaja pristno črnino iz metliškega grozdja. Zadruga sama ima 50 hektarjev lastnih vinogradov okoli 150 hektarjev pa je privatnih vinogradov. Zato je tudi količina metliške produkcije omejena in vino poide že koncem avgusta. Prostora v metliški vinski kleti je več in bi si lahko dovolili "uvoženo metliško črnino", toda zadruga ne misli uvajati take politike. Kupci pridejo sami po vino v Metliko in nikdar ne tarnajo nad kvaliteto, pač pa nad ceno.

Hitra razvojna pot za Slovenijo v planu in dejanju

Republiški zavod za gospodarsko planiranje je v glavnem že dokončal razvojni načrt za prihodnje petletje 70-75. V tem obdobju bodo skušali izvesti širok gospodarski razmah, ki bo v principu temeljil na bazah sedanje gospodarske reforme.

Bazo za izvršene študije je prestavljal r a z v o j v obdobju 1966-1970. Načrti, ki so bili v veljavi za to dobo, se sicer niso popolnoma iztekli. Napovedana rast družbenega proizvoda ni narastla za 8.5% temveč le za 7.4%. A za bodoče sklepajo, da načrti temeljijo na bolj realni podlagi in se jim zato ni treba bati novih polomov.

Vendar je načrt zelo ambiciozen. Računa namreč na podlagi opravljenih raziskav, da bo stopnja rasti v obdobju do leta 1975 dosegla letno povprečje 7% realnega družbenega proizvoda. Po tej projekciji, ki upošteva smeri v sedanji gospodarski strukturi, bi se družbeni proizvod c e l o t n e g a gospodarstva Slovenije do leta 1975 povečal v primerjavi z letošnjim letom za celih 40%.

Tedaj bi dosegli ob sedanjih cenah okoli 17,000 din družbenega proizvoda na prebivalca, kar predstavlja 1600 dolarjev. Slovenija naj bi potemtakem d o s e g l a stopnjo gospodarske razvitosti, ki jo imajo nekatere sosednje srednje razvite industrijske dežele.

Gornje ugotovitve, ki jih vsebuje načrt za razvoj, pa dokazujejo, da kljub nasprotnemu propagandnemu u g o t a v l j a n j u Slovenija danes spada med nerazvite dežele, in bo šele čez 5 let, če bo šlo vse po sreči, prišla med srednje razvite dežele. To, če bo takrat merilo še isto.

V načrtu se poudarja, da je razvoj v veliki meri odvisen od izvežbanosti strokovnih kadrov in raiziskovalne dejavnosti. Prav na tej točki pa Slovenija boleha. Ne, ker ne bi imela sposobnih ljudi v strokovnih kadrih ali za raziskovalne posle. Dejstvo je (ki se doma in zunaj stalno poudarja), da prav najsposobnejši člani teh kadrov zaradi domačega nerazumevanja in zavožene ekonomsko-socialne politike vedno bolj pogosto emigrirajo v sosednje države. Število visoko kvalificiranih delavcev, ki bi bili potrebni za izvedbo načrta, je tolikšno, da bi se njih emigracija morala ustaviti, oz. obrniti nazaj v prid Slovenije. To pa trenutno ne spada v politiko domačega režima.

Tako, medtem ko se po eni strani pripravljajo načrti, se po drugi strani onemogoča njih izvedba. Ko bo načrt do potankosti izdelan začel stopati v veljavo, bo njegova i z v r š i t e v predstavljala n o v e glavobole prav zaradi pomanjkanja odgovarjajoče skupne p o l i t i k e na vseh poljih, tako gospodarskem, socialnem in celo vzgojnem. Enotnost ukrepov je v tem bistvene važnosti.

Majhen reaktor

Neko kanadsko podjetje je izdelalo jedrski reaktor, ki ne zavzema mnogo več prostora kakor velik hladilnik. Za poskušnjo so ga postavili v laboratorijih podjetja v Chalk Riverju (Ontario).

Znanstveniki so mnenja, da se bo "atomski pritlikavec" obnesel pri raziskavah, v bolnišnicah in v zavodih za sodno medicino, ki nimajo niti prostora niti denarja za običajne atomske reaktorje.

ZA DOBRO VOLJO

"Torej kaj bova naročila, kavo ali steklenico belega?"

"To je odvisno od..."

"Od koga?"

"Odvisno od tistega, ki bo plačal."

ZADNJA PRAVDA

J. S. BAAR

"Za koga pa šivaš to?" vpraša mati.

"Sama ne vem, ali dekletu ali fantu," pravi Dodla in pregrizne z belimi zobčki nit. "Sedaj bi bila deklica na vrsti," si misli Adam pri peči.

"Moj Bog, Dodla, komaj ti en otrok skoči iz naročja, že zopet drugega pestuješ," jo pomiluje mati, "saj vas bo kmalu polna hiša."

"Odpremo še čumnato, mati, nič se ne bojte," se veseli Adam in gre zadovoljno z Dodlo domov. Na hrbtu nese spečega Adamka, žena pa pestuje v veliki ruti zabubljeno Dodličko. Mraz je pa tako, da kar drevje poka.

"Uboga Manca, to prestaja nekaj mraza v podstrešju," pomiluje Dodla svakinjo.

"Ta ženska ima greh; greši nad svojim otrokom, nad seboj in nad možem. — Martina je pokvarila, da hodi v vas k "drevescu" in se je pijače navadil—"

Toda oba sta se motila. Manca tisti večer ni spala v podstrešju in Martin ni sedel pri "drevescu". Oba sta bila v sobici in sta molila pri goreči mrtvaški sveči in pričakovala zadnje ure Mančine matere... Tudi oče je hiral, polegal, o sapi tožil in prosil ženo, naj ga ne zapusti, kaj bi počel brez nje. S prestrašenimi očmi je gledal Manco, kakor bi se je bal. Manca se ni menila za njegovo tarnanje. Umerjeno, strogo je molila rožnivenec, izgovarjala eno "češčeno Marijo" za drugo; s palcem in kazalcem je otrnila od časa do časa kadečo se svečo, pogledala na mater in začela moliti prošnjo.

Smrt je usmiljena. Z neslišnimi koraki je prišla v hišo, nihče je ni opazil, da stoji že tesno pri glavi starega Gašperja, in šele potem, ko je ugasnila svečo njegovemu življenju, je pristopila k njegovi stari ženi...

V Klenči visi zunaj cerkve, pa vendar še pod njeno streho, mrtvaški zvonček. Takoj zjutraj, ko je odzvonilo dan, a je tema kraljevala še vsepovsod, se je razjokal s svojim "Pojd' domov!—Pojd' domov!" Martin je stal pri križu pod njim in zvonil. Zeblo ga je v noge in mraz mu je lezel za nohte; roke so mu postajale trde, vrv je bila mrzla ko led, toda Martin je krepko zvonil zadnjo uro. Spomnil se je, kako je tu stal zadnjič pred tremi leti in zvonil lastnemu očetu. Tudi Gašperjeva dva sta si to zaslužila, ubijala sta se pri njih dovolj in pošteno delala; pri Manci pa nista mogla pomagati. Morda si niti sama ne more pomagati. V krvi mora imeti to lakomnost, zavist in jezo. Nihče je ne bo prenaredil, najbolj je, pustiti jo in se ne brigati zanjo.

V Klenči so se ljudje spominjali podobnih slučajev, da sta se mož in žena skupno preselila s sveta. Makasek je pokopal v enem tednu svoje starše — Zagorjan tekom dveh dni, a skupen pogreb sta imela le stari Golob in Golobovka. In sedaj se je zopet pripetil tak spomina vreden dogodek. Že radi te okoliščine in pa zato, ker pozimi ni posebnega dela, je šlo za Gašperjevim pogrebom vse, kar je le moglo.

Počasi so ljudje že pozabljali na sovraštvo bratov Porazilov. V njihovo klop v cerkvi so že sedale stare ženice, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Martin je sicer hodil v gostilno, pa saj je lahko hodil: ima samo enega otroka, denar nosi v hranilnico, njiv je še prikupil in v gospodarstvu mu gre vse po sreči, da je veselje.

Nasprotno je pa Adam na slabšem. Res je, da ima stokrat boljšo in lepšo ženo kakor je Manca, toda krasota še ni vse in dobrota ne pomnoži premoženja. Pri delu je Manca trikrat prekašala Dodlo, tudi če bi Dodla ne bila pestovala otroka za otrokom... Adam ni bil vsemu kos, denarja ni bilo toliko, da bi ga bil mogel razmetavati; najemati ljudi za vsako malenkost pa tudi ni kazalo; polja pa ne ogoljufaš: dobro pozna mačeho in pravo mater in vrača milo za drago.

Sicer pa, bomo videli, kako bo od zdaj naprej pri Spodnjih. Štiri roke jim bodo zagrebli, štiri oči so jim ugasnile, in to na kmetiji že nekaj pomeni.

Tako so ugibali ljudje pri vasovanju in tudi sedaj pri pogrebu samem. Zanimaje za Porazilove je zopet oživelo. Kdor je stopil k Spodnjim v hišo, vsak je sicer lepo pozdravil "Bog vas potolaži!"; vsak je mrliča pokropil s šopkom žitnih klasov, toda vsak je tudi stegoval vrat in iskal nekoga z očmi. Iskali so—zastonj. Zgornji niso stali tu pri rakvi, kakor bi se bilo spodobilo. In ker je bila Manca edina hči, je stala tu sama pri rakvi svoje matere in takoj zraven Martin popolnoma sam ob očetovi rakvi.

Šele ko so dali v stolpu znamenje, da prihajajo duhovnik in pevci, šele ko so zabili pokrova, prinesli rakvi iz hiše in ju položili na nosila, sta prišla Adam in žena; a oba sta le pokrižala pokrova kakor tuji ljudje...

"To je trmoglav rod, kaj? Niti nad krstami se ne spravijo!" je kričal potem stari Lokar gluhi Mlinarici na uho, ko se ni Adam nosilnic niti dotaknil in ko so tuje roke dvignile mrtva in ju nesle na pokopališče.

Tam sta šla Adam in Dodlička naravnost k Porazilovemu grobu. Naredila sta v sneg na grobu tri križe in se zamislila.

"Ko bi oče vedel..." je prišlo Adamu na misel, "pa jaz nisem tega kriv, hoditi po sebi ne pustim," se je zagovarjal sam pri sebi in pred očetom; "in po Dodli tudi ne!"

Rakev so spustili v zemljo, duhovnik je zmolil zadnji očenaš, Manca kot edina hči se je zahvalila vsem, "ki so spremili očeta in mater"; prosila je, "naj odpuste, če sta komu storila kaj žalega", in že se je vsula na rakev zemlja. Tudi Adam in Dodla sta vrgla tri peščice zmrzle zemlje v skupni grob in odšla z drugimi vred s pokopališča. Nista čakala Martina, kakor bi se spodobilo sorodnikom, da bi spremila njega in Manco domov in ju tolažila po potu, češ, da ne pomaga jokati, da mrtvih ne obudiš s solzami; naj ju rajši v molitvi priporočita Bogu. Tako jima je velevala spodobnost in podedovana šega in red. Kot tujca sta šla brezbrižno domov in govorila o vsakdanjih rečeh, da so se vsi temu čudili.

"To je sovraštvo! Niti smrt jih ne more spraviti," so govorili ljudje. A kmalu se je zasukal pogovor drugam. Množica beračev in revežev se je gnetla pri vratih in čakala, kdaj se vrne Manca.

"Špende" bo morala deliti — hlebčke kruha za očetom in materjo. Tudi zganjar Kminek stoji med berači. Trese se od mraza, pa vendar živahno razlaga, da morajo dobiti ne po enega, ampak po dva hleba, ker sta bila pravzaprav dva pogreba. Celo nemi Barici pojasnjuje to stvar in dviga pri tem kvišku edina prsta svoje desne roke.

Komaj se je vrnila, je prišla Manca taka, kakor je bila — še v žalnem modrem krilu, pred hišo z zvrhanim rešetom hlebcev in jih delila po enega vsakemu.

(Dalje prihodnjič)

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING
Telephone: 946-8436

Proti kurji slepoti

Poskusi švicarskega zdravnika z vozniki.

Vsak avtomobilist pozna pojav, da ga žarometi nasproti prihajajočega voza zaslepijo in da potem, ko je avto mimo, ne vidi nič ali skoraj nič. Nevarno stanje se pri zdravih očeh kaj kmalu spet popravi; gre za prilogodljivost oči menjavajoči se luči in temi. Če te prilagodljivosti ni, govorimo o tako imenovani kurji slepoti.

Po navadi vedo za svojo pomankljivost le ljudje z zrazito kurjo slepoto. Ponoči vidijo tako malo kakor zdrav človek v trenutku, ko stopi iz svetle veže v temno kinematografsko dvorano, se pravi, da njihove oči zaznavajo le obrise. Medtem ko se zdrave oči polagoma privadijo teme, se vid onih drugih v temi niti čez čas ne izboljša.

Človek s kurjo slepoto za krmilom na temni cesti je nevaren sebi in drugim, zato ponoči ne bi smel voziti. Glede na stopnjo pomanjkljivosti svojega vida bi storil najbolje, če bi že v mraku prepustil krmilo drugemu. Izjemna so seveda dobro osvetljene ceste.

Kurja slepota je lahko prirojena ali pa posledica nezadostnih količin vitamina A. Prirojene ni mogoče zdraviti, druga pa se da ublažiti z ustrezno vitaminsko kuro. Švicarski zdravnik dr. Zimmerli poroča o preiskavah 152 voznic in voznikov, ki so videli ponoči znatno bolje, potem ko so dva tedna prejemali vsak dan po 150,000 enot vitaminskega preparata. Po vitaminski kuri se je nočna prilagoljivost oči izboljšala od 19 na 67 odstokov, se pravi, za toliko se je ublažila kurja slepota.

Avtomobilisti z blažjo obliko kurje slepote večinoma niti ne vedo za svojo pomanjkljivost. Morda zato ne, ker ne vedo, kako zdrav človek vidi ponoči, ali pa se je prilagodljivost njihovih oči zmanjševala tako polagoma, da je sploh niso opazili. Pogosto jo odkrijejo po naključju,

Na nočnem sprehodu ali med vožnjo po temni cesti začudeni spoznajo, da opazijo drevo, oviro ali kak drug predmet kasneje kakor njihovi spremljevalci.

Po mnenju švicarskega zdravnika lahko ljudje z manj izrazito kurjo slepoto po ustrezni kuri vsaj v glavnem odpravijo pomanjkljivost svojega vida. "Ko je pri teh ljudeh vid v temi čez kakega pol leta spet popustil," pravi dr. Zimmerli, "smo uspešno ponovili vitaminsko kuro."

—o—

Pajkova samica požre pajka, pa tudi mladiče

Pajkovke mnogih vrst po svatbi požro samce. Vzroki še niso povsem znani. Prirodoslovci-znanstveniki so ugotovili, da so včasih tudi mladiči žrtve požrešnih samic. Sodelavca zoološkega inštituta pri bonski univerzi sta prepričana, da jima je uspelo razvozlati skrivnost. Nenavadno požrešnost pajkovk razlagata z začasno izčrpanostjo.

Med raziskavami sta opazovala pajkovko, kako je hranila mladiče. Najprej je pogoltnila hrano in jo izbljuvala, nato pa je z njo krmila naraščaj. Z izotopi sta natančno ugotovila, koliko hrane je samica dala mladičem: pri prvem krmljenju največ, pri drugem in tretjem polovico manj. Potem je prišel trenutek nevarnosti, zakaj pajkovka je povsem iznenada požrla nekaj malih pajkov.

Takšno početje se zdi nepojmljivo, saj pajek lahko vedno najde dovolj brane, razen tega pa je znano, da ima pajkovka zelo razvit materinski čut, ki se kaže med drugim v nežni skrbi za jajčeca. Pojav, da se sicer dobra mama nenadoma sprevrže v uničevalko lastnega naraščaja, je po mnenju znanstvenikov posledica izčrpanosti, zaradi katere ji začasno odpovesta voh in vid. Pajkovka ne prepozna več lastnega naraščaja in se ji zdi, da ima plen v mreži. Na podoben način je mogoče razložiti uboj samca, ki ga samica po kratkem ljubezenskem opoju ne spozna več in ga požre. Tej usodi takrat uidejo le dovolj močni samci in dovolj hitri mladiči.

—o—

Orožja v privatni lasti v Ameriki na pretek

WASHINGTON, D. C. — Po cenitvah FBI je v privatnih rokah po domovih naše dežele skupno okoli 90 milijonov kosov strelnega orožja. V družinskih domovih je okoli 63 milijonov raznih vrst pušk in še okoli 24 milijonov revolverjev in drugih vrst pištol.

Oborožene sile ZDA imajo po uradnih podatkih skupno z onimi v Juznem Vietnamu samo 4.8 milijonov kosov lahkega strelnega orožja. To je približno pet odstotkov strelnega orožja v privatni lasti!

DELO DOBIJO

Delo dobe
Iščemo tovarniške delavce in delavke.
Morajo govoriti angleško
ATLAS PAPER BOX
1849 E. 65 St. tel. 881-1191
(156)

Ženske dobijo delo

Gospodinja
Iščemo gospodinjo, da bi živela z družino 5 dni, lahko hišno delo, nekaj kuhe. Prijazen dom. Kličite 247-7879. —(157)

Iščemo pomočnico
Iščemo gospodinjsko pomočnico za en dan na teden v Brecksville, Ohio. Kličite 526-4030. —(155)

Help wanted — female

COOK
Monday thru Friday, 9 to 3 p.m.
20th Century Lanes
16525 Euclid Ave.
(156)

Help Wanted — Female
Cafeteria work, part time, 4½ hours, 9-1:30 p.m. 5 days a week. Call 432-2477 between 10:00 and 11:00 a.m. Ask for Mr. Guist.
1974 E. 61 St.
(156)

MALI OGLASI

V najem
Oddamo stanovanje, zgoraj, z dvema spalnicama $60. Kličite po 6. uri 361-2342.
(157)

Odpotujemo
drugi teden v Inglewood, California. Imamo prostor za dve osebi. Kličite 831-8845 za informacije.

Radi selitve
Prodamo skoraj nov hladilnik, air conditioner, pohištvo za spalnice in več drobnarije. Kličite WH 3-4664 po 5. uri.
(156)

V najem
Oddamo stanovanje, zgoraj, z dvema spalnicama $60. Kličite po 6. uri 361-2342 na 1082 E. 77 St. (157)

Sobe se odda
Štiri sobe, zgoraj, furnez, na 6013 Bonna Ave. vprašajte na 1193 E. 60 St. od 9. ure do 6, zv. ali kličite po 6. uri 442-2009.
(159)

The May Co

Prihranite 4.01!

Ride-a-Roo Kangaroo

Jockey Ball

5.99

Orig. $10

Zabavajte in gibajte se s to originalno kengurujsko jahalno žogo! S to žogo se lahko zabava vsa družina... nudi pa vam tudi zdravo telovadbo, ko odskakujete z njo kot kak kenguru. Izdelana je iz kakovostnega gumija, da jo lahko jaha tri čevlje visok deček ali pa kak korenjšaki športnik! Vi to jahalno žogo enostavno napihnete s črpalko za kolesne obroče do odgovarjajočega obsega za osebo, ki jo bo uporabljala... potem začnete poskakovati! Začnite se zabaviti še danes! Oglasite se osebno pri nas ali kličite 241-3070, takoj!
Igrače, sedmo nastropje v mestu in v vseh šestih podružnicah.

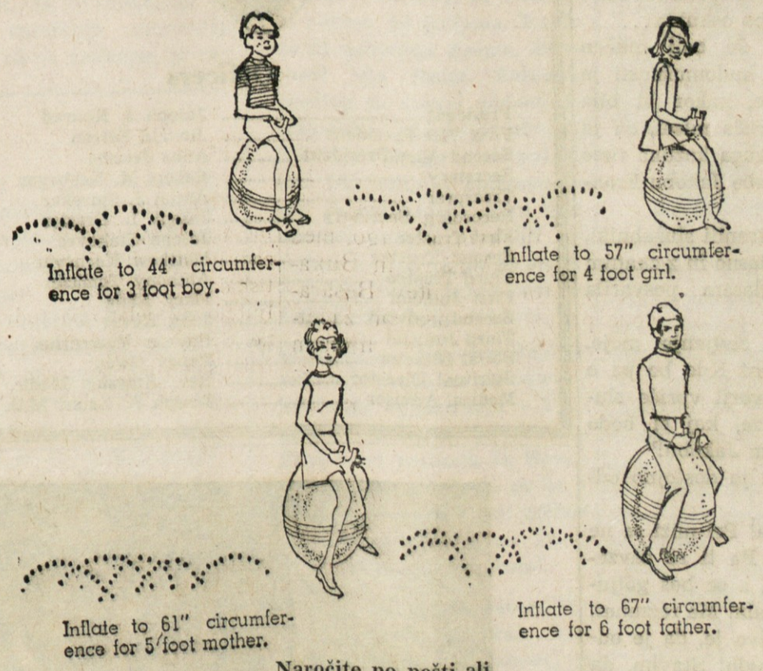

Naročite po pošti ali
pokličite 241-3070 vsak čas, podnevi ali ponoči

Kupujte v mestu v petek od 10. dop. do 5.45 pop., na Heightsu, v Parmatownu, Southgatu, Great Lakes Mallu, Great Northernu, Sheffieldu od 10 do 9.30 zvečer.
Mi dajemo in zamenjavamo Eagle znamke

Naprodaj
Še eno hišo imam naprodaj v Wickliffe, Ohio, pet sob, lot 60x 180, klet, itd., 12 let stara, cena $19,800. Lastnik Wm. Kennick, 943-3670.
(156)

Nova zidana hiša
6-6, odprto v nedeljo od 1. do 7. ure na E. 272 St., in Lake Shore Blvd. 2 popolni kopalnici, vsako stanovanje ima gretje na vodo. "Pella" okna. 2 garaži.
(161)

Soba se odda
Opremljena soba s privilegijem kuhinje se odda moškemu na 2549 St. Clair Avenue. Oglasite se osebno.
(159)

— Manj kot šestino prebivalstva naše dežele živi na farmah.

LUIS COLOMA:

MALENKOSTI

Jakob je odpotoval? Njej pa niti besede ni povedal? Ni ji poslal sla, ni ji pisal?! — Kak udarec za njeno srce, kaka zaušnica njenemu samoljubju! Kaj porečejo ljudje, ko pridejo na sled taki nezvestobi, takemu preziranju...!

Currita je zvedela to novico v obednici. V družbi obeh Villamelonov so še sedeli pri mizi Valdiviesova, Celestino Reguera in Gorito Sardona.

Vsi so pogledali Currito začudeno in vprašujoče, češ, ali kaj ve o Jakobovem odhodu? Villamelon je ustavil za trenutek mrzlično naglico, s katero je vihtel svoj nož iz čistega zlata, darilo Ferdinanda VII., in je rekel pomilovalno:

"Jakob je nesrečen, in se mi smili...!"

In kakor bi mu nesreča ubogega Jakoba olajševala prebavo, si je naložil z enim samim zamahom cel zrezek ter si ga stlačil v usta.

Marija de Valdivieso mu je ugovarjala.

"Ampak — ne vem, kaj naj bi se mu bilo zgodilo? Zdrav je in krepak. Tako mi je pravil včeraj Paco Velez. In brada mu raste."

"Ko pa ni res, Marija, razumeš!" je govoril Villamelon s polnimi usti. "Pravim, da je nesrečen, ker hodi po nesrečnih potih!"

Vsi so molčali in tiščali nosove v krožnike, po strani pa so pogledovali Currito. Z izbranim okusom je luščila sočno breskvo; minila jo je bila dobra volja.

Villamelon pa je pravil naprej:

"Francozinja — tista — tista — — — Kako ji je že ime? Tista s kamelijami... Moj Bog, vsak dan bolj izgubljam spomin... Ti, Gorito, veš? Kako ji je že ime, tisti...?"

Gorito je odprl na široko usta in oči. Ničesar se ni spominjal. Njegov spomin je bil naenkrat izbrisan in čist, kakor kos belega papirja... Marija de Valdivieso je pomežiknila Curriti, češ, jaz bi ti vedela mnogokaj povedati, Villamelon pa je bil vedno bolj nemiren.

"Nič ne de! Ne spomnim se... Torej tista ga bo oskubla..."

Zavladal je še bolj mučen molk in genij hudomušnosti je obletaval goste, kakor bi bila vsem hkrati prišla misel, da je iz Villamelonovega kožuha tisto perje, ki ga skube Jakobu Francozinja...

Ko so se odstranili služabniki, je Currita polglasno in z znanim prisrčnim naglasom posvarila Villamelona:

"Fernandito, življenje moje, kako si neroden! Kdo bo pa o takih rečeh govoril vpričo služabnikov! Bogve, kaj si bodo mislili o ubogem Jakobu!"

Villamelon ji je dostojno odgovoril:

"Glej, Currita! Pri mizi se ne prepiram, veš! Pa ti se zavzemaš za Jakoba, a se boš goljufala, zelo goljufala! Me razumeš, Currita? Sumljivo je, da je odpotoval tako naglo! Stavim, da ni šel sam!"

Currita je položila na krožnik olupljeno breskvo, si oprala prste v čaši iz benečanskega stekla, gledala kapljice, ki so se razdrobile na njenih rožnatih nohtih in je odgovorila prostodušno:

"To se razume! Vzel je s seboj služabnika!"

Villamelon se je ujezil in je pogledal svojo ženo in po vrsti svoje goste. Curritina prostodušnost ga je vsakokrat razdražila. Da včasih kar ne more ali noče razumeti...

Zajtrk je bil pri kraju, Currita je podala roko svoji sestričini in je odšla iz obednice. Na krožniku je vzela s seboj krušne drobtinice za svoje zlate ribice, ki so v prelepi posodi iz stekla in pozlačenega brona krasile eno izmed mnogih galerij. Imela je veselje s temi blestečimi ribicami in ribarjenje ji je bila priljubljena zabava.

Osupla je gledala Marija de Valdivieso, kako je Currita pitala svoje ribice. Pričakovala je jeznega izbruha, pričakovala, da jo bo Currita obsipala z vprašanji, zdaj pa mesto viharja ta mirni prizor!

Nevoljno je vzkliknila.

"Ne razumem, kako more človek najti zabavo pri ribah!"

"To je stvar okusa," je mirno odgovorila Currita, metala ribicam drobtinice in jih ljubeznivo ogovarjala, kakor mati svoje otroke:

"Hola! Drobtinice! Ste lačne? Le mirne bodite, potrpežljive! Za vse imam dovolj! Glej, Marija, glej, kako odpirajo usteca! Kakšno veselje!"

Currita je naglo stopila naprej, šla skozi sobe, kakor da so ji vsi ti prostori že prav dobro znani, in se je šele ustavila v sobi, kjer je Jakob navadno stanoval. Tam je sedla in začela:

"Pa kako je to, Damijan? Kako da je tako naglo odpotoval? Samo za trenutek sem ga utegnila videti, in še to le pred ljudmi..."

"Ne vem." Damijan je zmajal z rameni. "Senor markiz je vstal včeraj ob eni uri in je odšel z doma brez zajtrka. Ob šestih se je vrnil in zapovedal pripraviti kovčege."

"Ali je vzel mnogo prtljage s seboj? Rekel mi je, da bo izostal za več dni."

"Da, senora, vzel je seboj en velik in dva majhna kovčega. Sam sem jih napolnjeval."

"In sam je šel? Meni je rekel, da bo morebiti spremljal neke Francozinje..."

Damijan je obmolknil in zopet zmajal z rameni.

"Demetrij ga je spremljal na kolodvor. Jaz sem ostal doma."

"Pokličite Demetrija! Rada bi vedela, kako je bilo."

Polomljen je prišel Demetrij, gledal Damijana in skrival hudoben nasmeh: on da ni videl nikogar v tisti gneči in množici; v vozu, kjer si je senor markiz poiskal prostor, pa je bilo že več oseb.

"Ali se ni peljal v spalnem vozu?"

"Ne."

Currita se je vgriznila v ustnice.

"Ali vam je pustil svoj naslov?"

"Ne, senora!"

"Rekel je, naj pošiljam pisma, ki bodo prišla, za njim, in meni je pustil naslov."

"Ako senora kondesa želi, ji bom prinašal vsa pisma, ki bodo prišla na njegov naslov, da jih pošlje za njim."

"Da, to bo najbolje!" je živahno pritrdila.

Želela je, si ogledati stanovanje...

Vse je bilo prav lepo in udobno urejeno. Neka slika v igralni sobi je vzbudila Curritino pozornost: doprsna slika mlade dame, sredi kamelij... O, ni bilo dvoma, to je bila tista Francozinja...

Currita se je ustavila in z zanimanjem gledala sliko.

"Lepa mise!... Kdo pa je tale?"

Zopet je zmajal Damijan z rameni:

"Neka Francozinja, sirota nekega generala. Dela take-le slike. Senor markiz jo je pred davnim časom kupil."

"A — da! Že vem, kdo je. Stanuje v ulici de Rebollo, številka 68. Kako ji je že ime...?"

"Imenuje se... Ne spominjam se več. Čudno, redko ime... Spominja na sirup..."

V obednici ji je prišla naproti hišna in jo pozdravila, pozorno in ponižno. Postavila se je med njo in med mizo, da bi kolikor mogoče zakrila ostanke pojedine, katero so si bili privoščili v gospodovi odsotnosti.

Od druge strani je prihitel kuhar, navihan človek, brezdušnega obraza in prostega obnašanja, in je povabil Currito, naj pogleda tudi kuhinjo...

Currita je zardela od sramu, pa si ni upala odbiti prošnje. Srdito je stiskala pesti, ko je stopala v kočijo. Naročila je, naj jo pelje kočijaž v stanovanje generala Belluga. — Tisti hudobni konjarjev nasmeh, tisti neverjetni, čudni odgovori Damijanovi, ki ji niso dali spoznati, ali Jakoba spremlja kakšna ženska ali ne, se to se ji je zdelo skrajno sumljivo. Sama je hotela najti resnico.

(Dalje prihodnjič)

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE JOLIET, IL 60434

Since 1914...

... the Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your Society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a Society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Participating in the Catholic Communications Foundation.

Družba sv. Družine

Officers

President	Joseph J. Konrad
First Vice-President	Ronald Zefran
Second Vice-President	Anna Jerisha
Secretary	Robert M. Kochevar
Treasurer	Anton J. Smrekar
Recording Secretary	Joseph L. Drasler
First Trustee	Joseph Sinkovec
Second Trustee	Matthew Kochevar
Third Trustee	Anthony Tomazin
First Judicial	Mary Riola
Second Judicial	John Kovas
Third Judicial	Frances Yucevicius
Social Director	Nancy Owen
Spiritual Director	Rev. Aloysius Madic, O.F.M.
Medical Advisor	Joseph A. Zalar, M.D.

PREPOZNO? — Margaret, sestra britanske kraljice Elizabete II. govori nekaj svojemu možu vojvodi od Snowdona, ki gleda na uro. Le zakaj? Je prišel prepozno ali hoče videti, kako dolgo bo žena razlagala svoje misli, ali se mu kam mudi? No, to je končno njegova ali kvečjemu njuna stvar!

Nekadilci in ožilje

Ženska, ki nima sladkorne bolezni in previsokega pritiska ter ne kadi, pred 65. letom zelo verjetno ne bo dobila srčnega infarkta, sta izjavila kielska zdravnika na berlinskem posvetu o motnjah v krvnem obtoku.

Kot vzrok oškodb v ožilju omenjata nikotin na prvem mestu. Celo nekadilci s preveliko telesno težo so manj ogroženi kakor vitki kadilci. Srčni infarkt pri moških, mlajših od 35 let, je skoraj izključna posledica prekomernega kajenja cigaret.

Potrebujete ameriško vozniško dovoljenje?

Mi Vas bomo naučili voziti in Vam pomagali dobiti Vaše ameriško vozniško dovoljenje. Nizke cene. Pridemo brezplačno po Vas na dom. Kličite sedaj za vsa pojasnila o cenah in lekcijah ali se oglasite na 4229 Fulton Rd., v Memphis-Fulton nakupovalnem centru.

Telefon 351-8786

ACE Driving School

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue HEnderson 1-0628

What a lot of ten-year-olds are wearing this year.

Thousands of children afflicted with Muscular Dystrophy must wear braces. Muscular Dystrophy destroys healthy muscle and replaces it with useless fat. After some time the child's muscles become so wasted that even braces will no longer support him. Later, he won't have the strength to sit in a wheelchair. Eventually, he won't be able to feed himself or even turn over in bed. His weakness leaves him so vulnerable to colds, pneumonia, or other complications he rarely survives maturity.

Scientists are beginning to penetrate the mystery of this tragic disease. Today there is some hope for the children who must wear these braces every day. That hope lies in MDAA's massive research program.

Only your contributions keep it going. Give generously.

Fight Muscular Dystrophy. Help them grow up.

Muscular Dystrophy Associations of America, 1790 Broadway, New York, N.Y. 10019

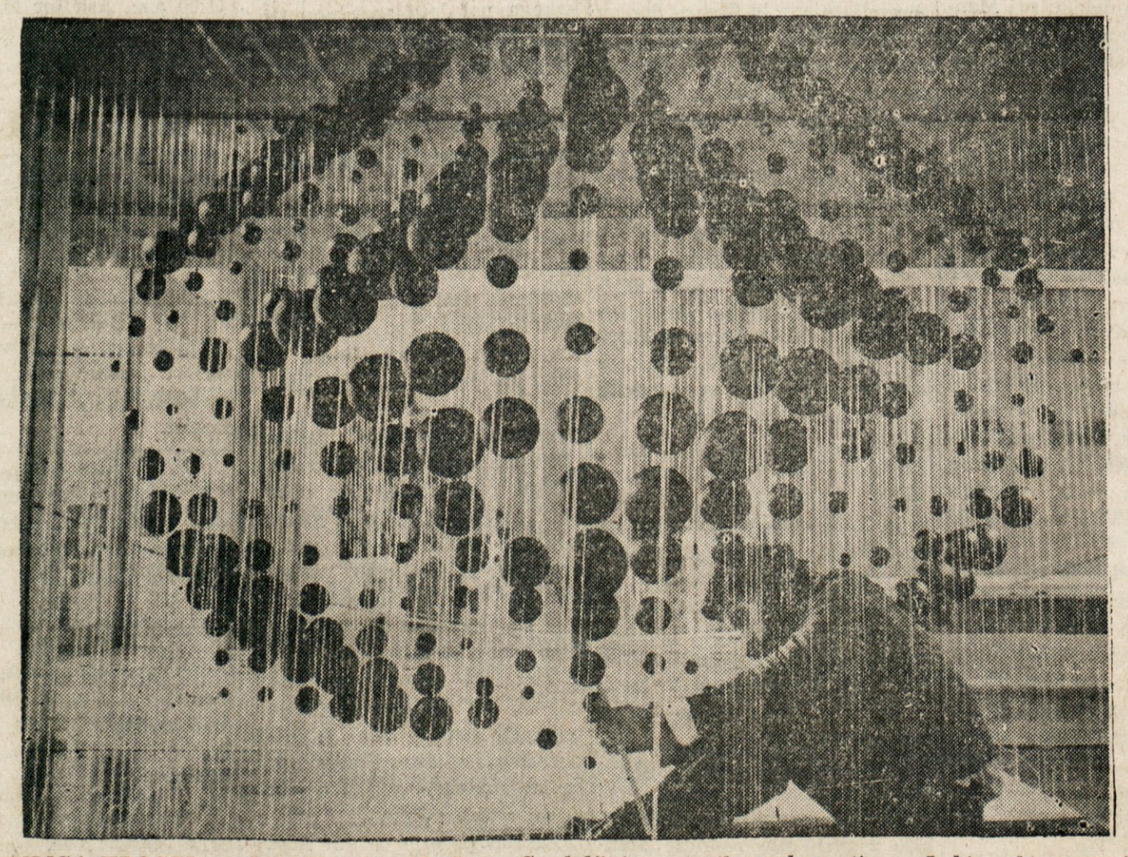

OBILICA KROGEL — Ženevski umetnik Serge Candolfi je ustvaril poseben vtis na 5. kiparski razstavi v Bielu v Švici z razporedom lesenih krogel, ki jih je v različnih velikostih in različnih višinah obesil v eni od razstavnih dvoran. Na sliki vidimo umetnika pri razporejanju krogel.